

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1606. usque ad annum 1610

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118820

§. 8. Apologia Jacobi I. Angliæ Regis pro suo fidelitatis juramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67222](#)

capiendi quemcunque ob prædicta crimina Sæc. XVII.
accusatum; & si opus sit domos ipsorum, A.C. 1606.
vel alias quascunque cedes, in quibus latitare
possunt, irrumpendi, reosque trahendi in
custodiam publicam.

§. VIII.

*Apologia Jacobi I. Angliae Regis
pro suo fidelitatis juramento.*

Hæ leges Catholicos metu, ac periculis, hæreticos vero acriori in eos odio atque immensa lætitia implebant: Attamen cum regiorum satellitum severitas imo & Præconum & Præsulum, qui lictorum partibus contra Catholicos propemodum fungebantur, crudelitas ingentem Regi conflaret invidiam, hinc ipsemet juramenti sui defensionem adversus duo Pontificis diplomata & Bellarmini Cardinalis epistolam, quæ anno sequenti adducetur, conscribere aggressus est, cui hunc præfixit titulum:

Triplex Cuneus, seu Apologia pro juramento fidelitatis. Igitur Rex nuperam conjurationem enarrans in certos Catholicos nihil durius statutum fuisse ait, sed duntaxat quasdam leges latas de mediis, quibus ejusmodi scelerum portenta deinceps caverentur. In his erat, inquiebat Rex, *jusjurandum a subditis meis exigendum, quo testarentur se in*

*Opera Regia
Jacobi I.
Apol. p. 112.
Thoirasl.c.*

Sæc. XVII. in fide & obsequio meo permanuros: ut
 A.C. 1606. Catholicos, qui fidelitatem non ejurarunt,
 secernerem ab iis, qui læsa Majestatis cri-
 mina sola Religionis disparitate excusari
 posse credebant: multi etiam ex Pontificiis
 jurarunt in verba: Ast neque Sathanas quid
 nocentius potuisset comminisci, quam quod
 accedit a Romani Pontificis diplomate huc
 transmiso & publicato, quo ille suis om-
 nibus hoc juramentum interdixit: unde nova
 diffidentiae semina inter me & Papistas meos
 sparsa sunt, qui aut cum vitæ rerumque
 omnium jactura debitum mihi obsequium de-
 negare, aut (si Pontifici credimus) ani-
 mas suas ejurata Catholica fide æterno de-
 vouere coguntur exitio. Hæc præfatus
 Rex, totum Pontificis diploma primum
 recitat, postmodum Elisabethæ Reginæ
 clementiam erga Catholicos exagge-
 rans ajebat, quod ante Pii V. excom-
 municationis Bullam nullius Catholicorum
 Sanguis effusus, gravior paulo poena
 irrogata, nec acerbior lex lata fuerit,
 quæ autem postea in Catholicos gesta
 fuissent, justissima, sed parca fuisse ait,
 summorum scelerum supplicia: his præ-
 missis, cum se a Papa crimine persecu-
 tionis damnari ægre ferret, innocentiam
 suam vindicaturus hæc subjunxit:
Postquam defundit Manibus justa feci, li-
ceat mihi cum D. Paulo meam ipsius famam
ab innumeris, quibus premitur calumniis af-
serere,

serere, & quo me pacto erga Papistas sem- Sæc. XVII.
per gesserim, bona fide testari. Hoc sancte A.C. 1606.

affirmem, quantacunque demum fuerit (quæ
certe fuit maxima) successoris mei clementia
& misericordia in Papistas, meam tamen
multo semper fuisse majorem, & omnino
tantam, ut illius fiducia Pontificii nostri fa-
fuoiores quam prius suæ Religionis liber-
tatem, & jura omnia cum ceteris paria
certo certius a me sibi promitterent; non
pauci vero e præstantissimis meis subditis in-
dulgentia hac mea perculti & attoniti, con-
tinuo præsagirent eventus amaritudinem,
qualis in sulphurea conjuratione contigit.
Quot ego notissimæ contumaciæ Papistas in
equestrem ordinem adlegi? quanta utriusque
religionis homines æquabilitate admisi, hos-
que & illos omni favoris & honoris genere
ornavi? quam liber & inoffensus in aulam
meam & comitatum accessus omnium ordi-
num Pontificiis semper patuit? & præter
cetera, quanta liberalitate & promptitudi-
ne multatitiae pecuniae illis feci gratiam?
neque ignotum est, quo pacto ipse judicibus
injunxerim, ut damnatorum quoque Sacer-
dotum vitæ parcerent, addito clementissimo
editio, quo Sacerdotibus omnibus necdum cu-
stodia detentis ante certum diem abeundi e
regno copia facta est, incarceratis quoque
& damnatis venia concessa. Unde hi tan-
quam nihil admisissent, sui juris facti sunt,
& qui post comprehensi fuere trans mare a-
man-

Sæc. XVII. mandati sua fruebantur libertate. Dies me
A. C. 1606. citius vel charta deficeret quam omnia in
Pontificios benefacta, in singulos, in universos, collata percenserem, qua in enumerazione singulæ lineæ totidem forent Romani
Pontificis accusationes, tanta nimirum ingratitudine tantam compensantis benevolentiam.

Atque ita lachrymas omnes ex persecutio-
nis mærore per Pontificias fluentes genas
satis (ni fallor) absterrimus. Verum ille
si politicæ tantum prudentiæ compos fuisset,
veritatis licet & justitiæ securus, debuerat
in hac querela meum & nuperæ Reginæ im-
perium distinguere, & potius laudando per-
petuam facere, quam in me cernebat clemen-
tiam. Verum etenim illud est, quod vulgo
dici solet, apud generosos animos plurimum
quoque posse fictam benevolentia imputatio-
nem. Est autem illa de persecutione mani-
festa calunnia: neque probari potest, ex quo
ego hoc regnum adii quemquam hominum re-
ligionis caussa fuisse exutum vita: nisi forte
jam ex novo Pontificis interdicto, quo de-
bitum mihi prohibetur obsequium, justa oria-
tur in multos animadvertisi necessitas, quod
si evenerit, Pontifici imputetur eorum san-
guis, qui unus est ejus fundendi auctor.

Alteram illam Pontificii Brevis partem,
qua vetat suos, ne nostras Ecclesiæ ritusve
aut ceremonias frequentent, non fert animus
nunc attingere; cum id mihi negotii tan-
tum

tum dederim, ut orbi terrarum illius publi- Sæc. XVII.
cem injuriam, quod subditos meos a justissima A.C. 1606.
obsequii professione avertat.

Ceterum verba ipsa, quibus damnatur juramentum, numero quidem pauca, sed pondere gravissima sunt; nempe id perspicuum esse debere Catholicis omnibus, quod hujusmodi juramentum, salva fide Catholicæ & salute animarum suarum præstare non possint; cum multa contineat, quæ saluti & fidei aperte aduersentur, huic homini quadrat vetus illud Philosophi; multa dicit, sed pauca probat, imo vero nihil omnino probat. Nam quod obsequii professio erga Principem fidei & saluti subditorum aperte aduersetur, est supra nostram Theologiam, & peregrinum est, & insolens dogma, & eo homine penitus indignum, qui se universalem Episcopum, & oecumenicum Christianorum Pastorem censem appellandum. Legi non semel in sacro codice, subditorum esse Principibus suis seu bonis seu malis etiam conscientiæ causa obedire.

Hanc in rem postea Rex varia Sacræ Paginæ, SS. Patrum & Conciliorum testimonia allegans hæc subjunxit: Pontifex igitur, penes quem est privilegium non errandi, & novos, cum libet, fidei articulos condendi, mea quidem sententia prius definire debuerat, esse hunc unum e Catholicæ fidei articulis, quam credendi obediendique necessitatem Catholicis impo-
suisset:

Sæc. XVII. suisset : Sed responsonem nostram ad hanc
A.C. 1606. Pontificii Brevis partem hoc concludamus
dilemmate :

In rebus temporalibus vel licet obtemperare Principi vel non licet ? Si licet (quod nemo unquam vocavit in dubium) cur ita iniquus est Pontifex & ferox in Catholicos , ut licitum iis interdicat obsequium ? si æstimet, non licere , cur suæ opinionis nullam attulit causam ? cur non iis concedit , vel ut rectius dicam , cur non persuadet ipsis illum Regem , ut deserant , cui obedire non debent.

Quod autem tanta contentione eos hortatur ad constantiam , & ut martyrium , ceteraque adversa propter Religionem fortiferant animo ; id solum respondeo , si æqua sit & honesta causa , quam illis commendat , necessariam quoque videri hortationem ejus : sin , ut est & ego modo probavi , futile ea est & vana , tum nulli bono esse hortationem ejusmodi , nisi ut ipse reum se faciat Sanguinis tot ovium suarum , quas hic sciens volensque abjicit , non modo vitas , opes & familias , ubi nihil opus est evertens , verum etiam Papistis omnibus fædam inurens maculam ; quasi fieri nequiret , ut qui Papisticam Religionem serio coleret , Principi alicui fidelis subditus esse posset , vel sane illius Religionis professio cum debito Magistratui obsequio haud quaquam posset subsistere.

Tan-

Tandem Pontificem excusat, quod Sæc. XVII.
 forte vano rumore deceptus præpropere A.C. 1606.
 hoc diploma transmiserit, nec mirum
 videri debeat, quod Romæ in tam am-
 pla civitate *Judex alias non inquis ca-*
lumnia tamen circumventus inique ju-
dicit, quod nonnulli Pio V. & Clementi
VIII. non dubitant accidisse: quinimo
subjunxerat Rex, ipsi Pontificii eruditio-
nis & prudentiæ fama celebriores, ut luti-
meus Archipresbyter, persuasum habuerunt
non fuisse hoc diploma Pontificis, sed fa-
mosum libellum in Pontificis invidiam con-
cinnatum, vel Papam calumniatorum dolis
circumventum hoc scripsisse. Qua in mente
erant non rudiores solum Papistæ, sed e-
tiam qui eruditioñis & prudentiæ fama in-
ter eos præcellebant, eorum numero erat
& Archipresbyter.

Ceterum hanc Jacobi I. Regis apo-
 logiam Bellarminus Cardinalis refellere
 aggrediebatur, ejus tamen responsio in
 Indicem librorum prohibitorum fuit re-
 jecta, jussu Pauli V. Pontificis, post cu-
 jus tamen obitum, a Romano illo in-
 dice expuncta est, cur autem istud Bel-
 larmini scriptum Paulo V. displicerit,
 caussam assignant nonnulli, quia hic
 Papa improbaverat, quod Bellarminus
 indirectam duntaxat potestatem, non
 autem per se proximam ac directam
 supra Reges ratione civilis & profani

Hist. Eccles. Tom. LIV. C Prin-

Sæc. XVII. Principatus summo Pontifici attribue-
A.C. 1606. rit: an vero hæc caufa subfuerit, val-
de ambiguum est

§. IX.

Synodus Avenionensis.

*Gallia Chri-
stiana San-
marth. t. I.
p. 836. ad
ann. 1606.
Abbregé de
l'hist. Eccl.*

Hoc anno Joannes Franciscus Bordi-
nus patria Romanus Presbyter Con-
gregationis Oratorii ex Cabellicensi Epi-
scopatu ad Avenionensem translatus
die vigesima quinta Octobris circa di-
sciplinam Ecclesiasticam Synodum cele-
brabat, cuius tamen decreta cum præter
ea, quæ ceteris ejusmodi Synodis com-
munia sunt, nihil singulare complectan-
tur, iis sigillatim recensendis super-
sedemus.

§. X.

Actum de gratia seipsa efficaci. Congregatio XII. XIII. XIV.

*Hist. Congr.
de auxil.
l. 4. c. 14.*

Dum interim Catholica fides variis
mediis in Anglia opprimebatur,
Paulus V. Pontifex Maximus Gratia
doctrinam ab omni errore Romæ toto
studio vindicare conatus est. Hunc in
finem coram ipso die decima Januarii
duodecima habebatur Congregatio, in
qua Bastida Jesuita, ut Thomistarum
physicam Prædeterminationem cum Cal-
vini